

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Za 1 wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 62 M
 Z dostawą w miejscu 65 M
 Z przesyłką pocztową 68 M
 Za 2 wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 124 M
 Z dwurazową dostawą
 w miejscu 132 M
 Z przesyłką pocztową 136 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONO RYCZAŁTEM

CENA NUMERO POJEDYNCZY

3 Mk.

GAZETA**PORANNA**

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 1 popoł. („Gazeta Wieczorna“)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcji przy ul. Sokola 4/1 rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 13

Nr. 5385.

Lwów, poniedziałek 16 sierpnia 1920

Rok XI

Nasza kontrakcja rozpoczęta!

Rozbicie trzech pułków na północy! - Przełamanie frontu bolszew. koło Chełma!

Anglia zmienia znowu swoje stanowisko!

Nota Francji do Ameryki. — Francja zrywa z Krassinem i Kamienewem!

Inicjatywa z za Oceanu a odpowiedź Francji.

Lwów, 15. sierpnia.

Rozsunęła się część kul, przystępujących olbrzymią widownie, jaką jest teren wszechświatowej dyplomacji z tkwiącymi w niej sprzecznościami idei i interesów potężnych państw, potężnych narodów, potężnych warstw społecznych. Sprawa Polski w znacznej mierze zależy od wyniku ścierania się tych sprzeczności, jakkolwiek przeszłość nasza zależy przede wszystkim od nas samych. Stało się zresztą, że nasze własne decyzje wywrą może niewielki ilościowo, w każdym razie istotny wpływ na bieg wydarzeń.

A więc w chwili, gdy nasza delegacja rozmowa podążyła do Mińska na rokowania z bolszewkami, nadeszły do nas wiadomości, irytujące z wielką siłą to, czego za ledwie można się było domyśleć, na podstawie primo milczenia Francji, secundo na podstawie noty Kamieniewa do Lkyda George'a z 5 sierpnia. Francja nie podzielała i nie podziela taktyki Lloyd George'a, wobec Rosji sowieckiej, Francja jednak milczała, tem bardziej, że trzeci koalicyjny czynnik, Włochy, nie tylko poparły stanowisko Anglii, ale poszły dalej, angażując się prawie formalnie w kierunku uznania i dopuszczenia reprezentanta sowiektów do działalności urzędowej we Włoszech. Czulią się zatem Francja odosobnioną i milczała, mówimy naturalnie o dyplomatycznych czynnikach.

Przypominamy, że nawet nasz minister spraw zagranicznych w wywiadzie z korespondentami p'isn zagranicznymi oświadczył przed kilku dniami, że decyzyja w sprawie pomocy dla Polski zależy głównie obecnie od Anglii.

Tymczasem zapanowała nagle nowa sytuacja, a dosłownie tych właśnie wyrazów użył Lloyd George, odpowiadając przed kilku dniami w toku dyskusji w angielskim parlamencie o odczytaniu bolszewickich warunków pokoju. Nowość tej sytuacji polega primo na tem, że Stany Zjednoczone wystąpiły z dotychczasowej absolutnej

(Ciąg dalszy na str. 2-giej).

Nasza Kontrakcja rozpoczęta!

Na północy rozbito 3 pułki bolszewickie!

Na wschód od Chełma przełamano linię nieprzyjacielską!

Komunikat Sztabu generalnego

Warszawa, 14. sierpnia.

Na odcinku północnym coraz poważniejsze walki z nacierającym przeciwnikiem. Rozpoczęliśmy tam kontrakcję w okolicy Płońska, przy czym wojska nasze rozbiły trzy pułki bolszewickie

i wzięły do niewoli 230 jeńców, oraz karabiny maszynowe. — Drugi pułk ułanów w zdecydowanym ataku zniósł całkowicie jeden z napo-

tkanych oddziałów nieprzyjacielskich. Przebieg dotychczasowej walki zadowalający. Odzyskano

Nowe Miasto i Smardzewo.

W rejonie na wschód od Warszawy rozpoczęło się natarcie trzeciej i 16-tej armii sowieckiej, które otrzymały kategoryczny rozkaz opuszczenia stolicy. Pierwsze uderzenie nieprzyjaciel skierował w kierunku na Radzymiń, który pod naporem przejściowo opuszczony, dzielnym atakiem 1-ej

litewsko-białoruskiej dywizji, został znowu odzyskany. Przeciw pułkowi 11 dywizji, który dopuścił bez dostatecznego powodu do wprężenia nieprzyjaciela, zastosowano najostrożniejsze środki. — Zaczęte walki na tym odcinku trwały w dalszym ciągu.

W rejonie na wschód od Chełmu oddziały nasze przełamały linię nieprzyjaciela pod Igiatowem i w pościgu zajęły Dordohusk i Świeże, odrzucając przeciwnika na prawy brzeg Bugu. Odzyskano również po ostrej walce Hrubieszów.

Grupa naszej jazdy, zasilana oddziałami piechoty, zмага się w rejonie Radziejowa i Cholejowa z przeważającymi siłami armii 10-iej Białoruskiej. Dowództwo frontu zarządziło celem ściszenia linii odpornej cofnięcie się nad Bug. — przyczem musiano opuścić znowu Brody.

Na południowym skrzydle wszystkie ataki wzdłuż Strypy odparto.

Naczelne Dowództwo W. P. Sztab generalny.

Premier i ministrowie w czołowych okopach.

Warszawa, 14. sierpnia.

(PAT.) Wczoraj prezes ministrów Witos i minister spraw wewnętrznych Skuśki odwiedzili na jednym z odcinków frontu oddział dywizji litewsko-białoruskiej, który po świeżo przeżytym ataku mimo zmęczenia i wyczerpania zachował wielką odporność. W rozmowach z żołnierzami wy-czuć można było zrozumienie zadania, jakie obecnie na żołnierzu polskim spoczywa. Ministrowie po odwiedzeniu jednej z baterii, która po zajęciu świeżej pozycji rozpoczęła ogień odwiedzili na-

stępnie żołnierzy w czołowych okopach linii bojowej, co wywołało bardzo dodatnie wrażenie na żołnierzach. Obok dywizji litewsko-białoruskiej część okopów zajmował jeden z pułków, w którym wielu żołnierzy, pochodzących z Gałicji znalazło osobiście premiera Witos. Prezesa gabinetu powitano serdecznymi okrzykami. W krótkim przemówieniu prezes ministrów wezwał żołnierzy do wytrwania na stanowiska i do wyłączenia sił celem odrzucenia wroga od Warszawy.

rezerywy w sprawach europejskich i wystosowały do Włoch, które się tak zaawansowały w kierunku uznania sowiektów notę stanowczą, piętnującą ustrój sowiektów, oparty na wyzbyciu się wszelkich zasad honoru i dobrej wiary. Niewiadomo, choć jest bardzo prawdopodobne, że jest to ta sama nota, którą departament waszyngtoński wysłał równocześnie w sprawie rosyjsko-polskiej sytuacji. Kto pamięta wrażenie, jakie w Europie wywołało ogłoszenie 14 punktów Wilsona, ten zrozumie, jak należy czytać punkty obecnej amerykańskiej noty: 1) Rządowi polskiemu i narodowi dać moralne poparcie, 2) dać hasło ludom Rosji do zrżnięcia jarzma bolszewickiego i ustanowienia rządu konstytucyjnego, 3) wpłynąć na inne narody, by się wstrzymały od uznania bolszewików.

Oczywiście wszystkie 3 punkta są ściśle ze sobą w związku, i jeden warunkuje drugi. Stany Zjednoczone pragną dać nam poparcie, prawdopodobnie pod warunkiem nieuznawania przez nas rządu sowiektów, tymczasem cała opinia na świecie była pod wrażeniem, że nikt inny jak Anglia już w najbliższych tygodniach gotowa jest ten rząd uznać. Anglia też ma na myśli rząd Stanów Zjednoczonych, gdy mówi, że woła ich jest wpłynąć na inne narody, by wstrzymały się od uznania bolszewizmu.

Deklaracja Stanów Zjednoczonych wywołała natychmiastowy objaw pozostający z nią niewątpliwie we współrzednym chronologicznie przyczynowym związku, Francja odosobniona w tonie nie koalicji milczała, ograniczając się wyłącznie do udzielenia efektywnej pomocy swym najbliższym sprzymierzeńcom.

Obecnie Francja przemówiła w formie uznania rządu gen. Wrangla. Gdy angielskiego premiera zainterpelowano z tego powodu, oświadczył, że przeczytał sprawozdanie o tem ze zdumieniem i z trwogą i ledwie uwierzył w jego prawdziwość.

Jednak już 11 b. m. wiedział Lloyd George, że w sprawie polsko-rosyjskiej zaszła nowa sytuacja, a głosy francuskie twierdzą nawet, że Lloyd George był wogóle uprzedzony o nowym kroku Francji.

W wygłoszonej zaś mowie w odpowiedzi na pytanie z powodu wystąpienia Stanów Zjednoczonych nie wykluczył Lloyd George możliwości, iż o ile rozbiła się rokowania polsko-sowieckie w Mińsku, Anglia odzyska wojną rękę, będzie mogła wyekwipować armię Wrangla a rokowania gospodarcze ustana.

Z tego wszystkiego wynika, że wystąpienie Stanów Zjednoczonych i Francji oddziało natychmiast na usposobienie angielskiego premiera.

Jakie stąd mogą być konsekwencje dla naszych interesów i dla naszej sytuacji. Polepszyła się ona moralnie niewątpliwie, zyskaliśmy nieposiadane dotąd a wielkiej wagi atuty, chociaż położenie samo międzynarodowe skomplikowało się.

Przytem nie możemy się łudzić. Ujawnione źródła dysonansów między Stanami Zjednoczonymi i Francją a Anglią i Włochami z drugiej strony leżą po części tylko na płaszczyźnie naszych spraw i to w stopniu drobnym. Idzie tu o doniosłe terytoryjno-ekonomiczne kwestye, jak podział i regulowanie spadku tureckiego, idzie o sprawy Dalekiego Wschodu, który za poparciem Anglii, ale wbrew stanowisku Ameryki znalazły się nagle pod protektorem japońskim, idzie wreszcie o całą przyszłość tych narodów, których Stany Zjednoczone nie chcą uznać wyłącznie jako klaszoty wpływów angielskich.

Wreszcie z noty amerykańskiej przebija ten moralno-prawny pogląd prez. Wilsona, który nakazuje uszanowanie w stosunkach międzynarodowych zasady prawa, bez względu na grę interesów i grę sił. Los sprawił, że Ameryka ponownie upomina się o realizację tej zasady w związku ze sprawą polską, której sowieki chcą gwałt zadać, przyczem czynią to niemal z aprobatą Anglii, która przez usta premiera oświadcza, że Polska Rosję zaczepiła.

Powiedzieliśmy, że nietylko angielska, ale i polska dyplomacja znalazła się w dzień wyjazdu do Mińska w nowej sytuacji. Dalśmy tyle dowodów gotowości do honorowego pokoju, mieliśmy tyle upokorzeń ze strony sowiektów, a co bardziej jeszcze bolesne, także i ze strony Anglii, iż obecne nasza wola zawarcia pokoju nie ulegnie napewno załamaniu.

Nie może to być jednak pokój poniżający, nie może być ani rozejm, ani pokój obstawiony o wemi gwarancjami, na które prawie się już zgadzała Anglia. Teraz bowiem kolej na sowieki dowiedzieć, że one chcą naprawdę pokoju, choćby na to tylko, by zdobyć uznanie Anglii i przelamać niechęć Stanów Zjednoczonych i Francji. Sprawa polska nabiera przeto tej nowej doniosłości, że od niej, od wyniku rokowań w Mińsku, zależy dalsza przyszłość ujawnionego rozdźwięku w łonie koalicji.

Niepodobna zabawiać się w prognozy tego lub innego stanu powietrza w świecie dyplomacji. Dyplomacja polska nie chce znaleźć się między Scyllą a Charybdą winna iść po prostej linii polskich interesów. Na pokój honorowy zgodzić się może, gdyż ten sam fakt, że w tych stosunkach nie może być mowy o pogromie Polski, już daje satysfakcję i gwarancję zarówno Francji, jak Stanom Zjednoczonym. Nie wydaje się nam to prawdopodobnem, by Anglia chciała utracić Francję dla sowiektów.

Incytatywa z za Oceanu na każdy sposób ułatwiła zadania Francji i Polsce, może ułatwi wreszcie właściwą ocenę roli Polski także ze strony Anglii.

Powyższe uwagi już były napisane, gdy drogą na Wiedeń otrzymała nasza Ag. Tel. treść noty francuskiej, zakomunikowanej rządowi Stanów Zjednoczonych, na wiadomość o nocie tegoż rządu, nieznaney dotąd dosłownie, do rządu włoskiego. Czytelnik polski z pełną satysfakcją przeczyta tę donosłą enuncyację. Dowie się z niej, że zgodnie z rzadem Unii wierzy rząd francuski w konieczność niezawisłości państwa polskiego, a naród francuski, podobnie jak amerykański, pragnie gorąco utrzymania niepodległości politycznej i netykalności terytoryjalnej Polski. Dlatego też w Paryżu i Waszyngtonie panuje zgodnie opinia, że należy poprzeć wszystkie wysiłki, któreby doprowadziły do rozejmu między Polską a Rosją, przyczem jednakże należy unikać tego, aby charakter rokowań nie był uznaniem rządu bolszewickiego i rozkawałkowania Polski.

W cytacie uderza fakt, że niema mowy o Polsce etnograficznej, natomiast jest mowa o terytoryjalnej całości Polski. Uderza również i to, że rząd francuski stoi tutaj na stanowisku, uznanem do niedawna jeszcze przez Anglię, iż może być zawarty rozejm między Polską a Rosją, natomiast wykluczone jest uznanie rządu sowiektów i wykluczone rozkawałkowanie Polski jako „gwarancja” czy też kara za zaczepkę.

Wynikałoby stąd, że nasza delegacja rozejmowa, która udała się do Mińska, nie uchybi w niczem ani Francji, ani Stanom Zjednoczonym, zawierając rozejm, ale na warunkach honorowych bez gwarancji, o których mówił, które gotów był

uznać Lloyd George. Być może, że stanowisko rządów Ameryki i Francji oddziało przytem na sowieki tak, że zmodyfikują one planowane warunki rozejmu. Jest to jednak nadzieja słaba.

Sowieki bowiem interpretują uznanie rządu gen. Wrangla w ten sposób, według streszczenia Biura Wolffa, że spowodowała Francja przez swój czyn zerwanie rokowań między Rosją a Polską. Jest to o tyle niezrozumiałe że nie podobna uchwycić związku między całą akcją rządu polskiego a sprawą gen. Wrangla. Prawda, gen. Wrangel popełnił nową herezję ze stanowiska sowiektów. Uznał bowiem zasady francuskie, na których powinien być zawarty rozejm w Polsce.

Dwa pytania csną się na usta każdego, kto odczytał treść najnowszych not dyplomatycznych. Ofensywa rosyjska na Polskę, bezwzględność w stawianiu warunków, próba odrębnego porozumienia sowiektów z Anglią, wywołały stanowczą reakcję ze strony Stanów Zjednoczonych i Francji, które się słusznie obawiają, że nietylko mogłyby zatryumfować rząd sowiektów, ale wraz z nim mogłyby Niemcy sprzeniewierzyć się postanowieniom traktatu wersalskiego, a ewentualnie stanąć nawet u boku Anglii i Rosji. Uważamy jednak tę ostatnią ewentualność za mało prawdopodobną.

Na pytanie bowiem, jak oddziało wystąpienie Francji i Ameryki na Anglię, odpowiedzieć można, że Anglia jednak się zawaha i nie pójdzie drogą wskazaną przez sowieki. Albowiem w stosunku do Stanów Zjednoczonych Anglia ma o wiele więcej do stracenia niż w stosunku do Rosji sowieckiej. Fakt ten daje konjunkturę pomyślną dla odpowiedzi na pytanie drugie, jaki wpływ z kolei nota francuska wywrze na naszą delegację, udającą się do Mińska. Odpowiedź iść może po linii słów Lloyda George'a, wycofującego się z zaatakowanej przez Amerykę pozycji: o ile sowieki pragną dojść do pokoju, mogą to uczynić właśnie na drodze pokoju z Polską i to takiego, któryby nie był naruszeniem granic Polski, Polski prawdziwie niepodległej.

Uwagi te skreśliłmy wychodząc z założenia, że czynniki współdziałające istnieniu przyznierza Anglii z Francją jeszcze istnieją i działają. Stoją cały stoi dziś pod wrażeniem zachwiania się wiary w trwałość tego przyznierza, które przechodzi wielką próbę z dwóch przyczyn: 1) nacisku międzynarodówek robotniczych i nierobotniczych, na Anglię, by poszła razem z sowiekami, 2) przeciwstawu mocarstwowych interesów Anglii do interesów Ameryki i Francji.

Soczewką, w której skupiają się w tym momencie promienie tych wszystkich spraw jest Polska. Gdybyśmy znali autentyczne warunki sowiektów, moglibyśmy wiedzieć, czy rozejm polsko-rosyjski jest wogóle możliwy, czy może łagodząco wpłynąć na konflikty całego świata.

Dyplomacja bolszewicka stoi przed egzaminem mądrości państwowej. Zdaje się jednak, że pędzi ona dalej na fali ruchu, który pociąga ich do nowej wojny światowej, zaco wybogiem technicznym chciałaby zepchnąć odpowiedzialność na Francję. Pogotowie wojenne Polski zyskuje jeszcze więcej na znaczeniu wobec doniosłości roli, jaka nas oczekuje.

J. B.

ROMA.

POMOC MORALNA.

Pomocy wsze kiej jest odmiana i czma
Pomoc w wyborze tematu do dramy
Pomoc w pieniądzech, pomoc strategiczna,
Pomoc w małżeństwie i tą także znamy.
Ale najbardziej z wszystkich kapitałna
Jest przecież pomoc tak zwana moralna.

Na czem polega wyjaśnić wyraźnie
Starać się będę w przykładów szeregu
A wnet zrozumie kto ma wyobraźnię:
Gdy brat twój tonie, ty stoisz na brzegu

I wołasz: Wał no ręką wodę, wał no
Ja ci z pomocą pospieszam moralną.

Przyjacielowi grozi licytacja
O samobójstwie myślił w swej boleści
Tak beznadziejna jego sytuacja,
A ty do niego piszesz list tej treści:
Trzymaj się! jeszcze nie jesteś stracony
Liczy na moralną pomoc z mojej strony.

Twoja kochanka ma pozostać matka
Więc o przyszłości swej żalownie kwili,
Zamiast załatwić alimanta gładko
Ty do niej mówisz tak w tej ciężkiej chwili:

PAMIĘTAJMY O PLEBISCYTACH!

Datki na plebiscyty przyjmuje Komitet Obrony Kresów Zach., Lwów, pl. Maryacki 10

Na me dochody wydatki za duże
Ale moralną pomocą ci służę.

Taka na świecie bywa rzeczy kolej
Że każdy najpierw chce salwować siebie

Więc jeśli w głowie masz braciśku otej
Nie licz na bliźnich gdy jesteś w potrzebie.
Ratuj sam siebie, gdy zajdzie przypadek
A na moralną pomoc wypnij plecy.

Nemo.

Anglia zmienia swe stanowisko pod naciskiem Francji!

„Lloyd George nie doradzał przyjęcia warunków ros., tylko zakomunikował ogólne wrażenie!”

Wiedeń, 14. sierpnia.

(PAT.) BK. z Londynu. — Odnosnie do zarzutów prasy francuskiej, że Lloyd George doradzał rządowi polskemu przyjęcie warunków pokojowych bez poprzedniego zawiadomienia o tem Francji, stwierdzają ze strony urzędowej, iż L. George w Izbie gmin powiedział, że rządowi pol-

skiemu zostało zakomunikowane tylko ogólne wrażenie co do warunków pokojowych. Zawiadomienie to nastąpiło w wyrażeniach ogólnych i ani Polska ani Francja nie były przez to związane ani też obowiązane w jakikolwiek sposób co do swej przyszłej polityki.

„Wskazówki i zapatrywania, wyrażone przez L. George'a, są tylko jego własną opinią!”

Wiedeń, 14. sierpnia.

(PAT.) WBK. z Londynu. — „Daily News” donosi: Wobec głosów prasy angielskiej i francuskiej nabrać może znaczenia stwierdzenie, że na ostatniej konferencji między L. George'm a Millerandem wyraźnie postanowiono nie podejmować żadnej nieprzyjacielskiej akcji przeciw rządowi sowieckiemu, zanim nie będzie znany rezultat rokowań w Mińsku. Twierdzenie prasy francuskiej, że krok Milleranda jest usprawiedliwiony ostatniemi oświadczeniem L. George'a pod adresem Polski, aby przyjął warunki, jest błędne. — Faktom jest tylko tyle, że L. George dowiedział się od Kamieniewa o warunkach Rosji sowie-

ckiej, a ponieważ dnia następnego miała się odbyć konferencja w Mińsku, przeto zakomunikował natychmiast ze wskazanym pospiechem warunki wspomniane rządowi polskiemu. Przytem uznał on za potrzebne udzielenie kilku wskazówek, lecz wskazówki te były tylko własną opinią L. George'a. Wyraził on zapatrywanie, że jeżeli warunki te zostaną zaofiarowane uczciwie i szczerze, jeżeli nie wyłoni się coś groźnego i niebezpiecznego i jeżeli nie będą dodane żadne inne warunki o niebezpiecznej treści, wówczas Polska musi to zrozumieć i przyjąć do wiadomości, że opinia publiczna Wielkiej Brytanii nie zmierza w tym kierunku, aby wywalczać dla Polski lepsze warunki.

Anglia zaczyna uważać niektóre postulaty bolszewickie za nie do przyjęcia!

Wiedeń, 14. sierpnia.

(PAT.) Radio. — Londyński korespondent „Petit Parisien” dowiaduje się z poinformowanych kół, że rząd angielski, który przed dwoma dniami radził Polsce przyjąć w całości warunki rozejmu sowieckich, oświadczył obecnie po wysłuchaniu raportów rzeczoznawców, że warunek bolszewicki o swobodnym rozporządzaniu linią kolejową Woł-

kowysk—Grajewo, która to linia jest częścią linii Moskwa—Królewiec, nie jest możliwy do przyjęcia. Gdyby linia ta dostała się pod kontrolę bolszewików, wtedy Moskwa w porozumieniu z Berlinem zmieniłaby ją w rosyjsko-niemiecką linię strategiczną, która zagrażałaby wszelkiemu połączeniu między Polską a koalicją.

Pokój anglo-rosyjski zależy od pokoju z Polską!

Königswursterhausen, 14. sierpnia.

(PAT.) Radio. — Z Londynu donoszą: Lloyd George wystosował do komitetu wykonawczego angielskiej partii robotniczej pismo, w którym zaznacza, że widok pokoju między Rosją a An-

glią zależy od pokoju z Polską. Lloyd George spodziewa się, angielscy robotnicy uświadomią opinię publiczną rosyjską, iż obstają przy uczciwych rokowaniach ze strony Rosji z Anglią i Francją.

Francja zrywa z Krassinem i Kamienewem!

Oznajmia o tem Włochom!

Rzym, 14. sierpnia.

(PAT.) Francuski chargé d'affaires zakomunikował włoskiemu ministrowi spraw zagranicznych

postanowienie rządu francuskiego uznania rządu gen. Wrangla oraz zerwania wszelkich stosunków z Krassinem i Kamienewem.

Francja żąda utrzymania niepodległości politycznej i nietykalności terytorialnej Polski!

Nota Milleranda do Stanów Zjednoczonych.

Wiedeń, 14. sierpnia.

(PAT.) BK. Z Paryża. Prezydent ministrów Millerand przesłał telegraficznie przedstawicielowi francuskiemu w Waszyngtonie następującą notę, celem wręczenia departamentowi stanu:

Z zadowoleniem stwierdzam, że

rząd rzeczypospolitej zgadza się zupełnie z rządem Unii

na punkcie zasad wyrażonych też w niniejszym

piśmie. Rząd rzeczypospolitej zupełnie tak samo jak rząd związkowy sądzi o obecnej władzy w Rosji. Rząd związkowy sądzi, że jest

niemożliwe uznać obecnych władców Rosji jako rząd,

z którymby można mieć zwykły stosunek zaprzyjaźnionych rządów. Rząd rzeczyposp. francuskiej doszedł do tego samego wniosku. Nie można utrzymywać wcale urzędowych stosunków z rzą-

dem, który zdecydowany jest konspirować przeciwko naszym urządzeniom, którego dyplomaci podzegaliby do buntu, a którego dowódcy głoszą, że traktaty będą podpisane, ale w tym zamierzają aby ich nie dochować. Najzupełniej zgodnie z rządem Unii wierzy rząd francuski w

konieczność niezawisłości państwa polskiego, a naród francuski podobnie jak amerykański pragnie gorąco utrzymania

niepodległości politycznej i nietykalności terytorialnej Polski.

Dlatego też w Paryżu i w Waszyngtonie panuje zgodna opinia, że należy poprzeć wszystkie wysiłki, któreby doprowadziły

do rozejmu między Polską a Rosją,

przyczem jednak unikać należy tego, aby charakter rokowań

nie był uznaniem rządu bolszewickiego i rozkawałkowaniem Rosji — (chyba Polski — red. „Gaz. Por.”).

Rząd Unii będąc wyrazem uczuć narodu amerykańskiego, pragnie dopomóc narodowi rosyjskiemu na drodze ku przyszłości, w którą Stany Zjednoczone niezłomie wierzą. Rząd republiki francuskiej przylacza się w całej pełni do tego oświadczenia i nigdy nie wahał się w popieraniu zasad sformułowanych tak jasno przez rząd Stanów Zjednoczonych. To też jest on zdecydowany

tylko wtedy warunkami rozejmu zaofiarowane Polsce uznać, o ile one będą odpowiadały tym zasadom,

i w tym też duchu uznał rząd francuski po głębokiej rozwadze faktyczny rząd rosyjski, który oświadczył chęć przyjęcia tych samych zasad.

Proszę Pana poinformować rząd Stanów Zjednoczonych jak jego oświadczenie przyjął rząd francuski. Rząd francuski jest szczęśliwy, że może stwierdzić

zgodność uczuć narodów francuskiego i amerykańskiego,

gdy idzie o przyszłość cywilizacji.

NARADY AMERYKAŃSKO-FRANCUSKIE.

Paryż, 14. sierpnia.

(PAT.) (Havas) Amerykański chargé d'affaires odbył dziś dłuższą konferencję z sekretarzem generalnym ministerstwa spraw zagranicznych.

NOTA AMERYKAŃSKA ODPOWIADA OPINIĘ AMERYKAŃSKIEJ.

Paryż, 14. sierpnia.

(PAT.) (Havas) „Temps” donosi z Waszyngtonu, że nota amerykańska w sprawie polskiej jest wiernym odbiciem opinii amerykańskiej, i podkreśla wyraźnie niewzruszone stanowisko rządu amerykańskiego w sprawie niepodległości Polski i nieuznania ustroju bolszewickiego.

Echa zatargu angielsko-francuskiego.

W OBLICZU DALEKODĄCYCH ZMIAN W SYSTEMIE WSPÓLPRACY ANGLO-FRANC.

Opinia prasy angielskiej.

Königswursterhausen, 14. sierpnia.

(PAT.) Z Londynu podają następujące głosy prasy pod datą 13. bm. „Evening Standard” oświadcza, że akcja rządu francuskiego wobec Wrangla w razie kontynuowania tej polityki spowodzi daleko idące zmiany w systemie francusko-angielskiej współpracy, która kierowała polityką europejską przez lat 15. — „Evening News” jest zdania — a przekonanie to akceptują półoficyalne kół londyńskie — że to nieszczęsne nieporozumienie zostanie usunięte w ciągu kilku dni. „Star” oświadcza: Po raz pierwszy od sierpnia 1914 jesteśmy zmuszeni wyrazić żal i troskę z powodu postępowania rządu francuskiego. Awanturnicza polityka, mająca na celu akcję przeciwko sowiecom, spowodowała całą serię katastrof i niepowodzeń, z których najgorszym jest obecny los Polski. — „Westminster Gazette” wyraża nadzieję, że jednak znajdzie się mały otwór, przez który rząd angielski i francuski będzie się mógł wycofać, unikając katastrofy.

NIEPOROZUMIENIE ANGLO-FRANCUSKIE SŁABNIE?

Lyon, 14. sierpnia.

(PAT.) Radio. — Nieporozumienie francusko-angielskie w kwestyi uznania rządu generala Wrangla słabnie. Pełnomocnik angielski odbył konferencję z generalnym sekretarzem ministerstwa spraw zagranicznych w celu zbadania w jak naj-przyjaźniejszym tonie różnic między obydwojma rządami i podjęciu ścisłej współpracy. Z drugiej strony rząd Stanów Zjednoczonych wyraził nadzieję, że Rosya jest w możności utworzyć rząd, któryby odpowiadał woli i aspiracyom jej narodów. W tej nadziei właśnie uznała Francya demokratyczny rząd Rosyi południowej. Rząd Stanów Zjednoczonych nie spieszy się z uznaniem obecnych kierowników Rosyi. Odpowiedzialni szefowie tego rządu często chwali się otwarcie, że podpisali układy z mocarstwami zagranicznymi, jakkolwiek nie mieli wcale zamiaru układów tych wypełnić. Z tego powodu Millerand zabronił pełnomocnikom francuskim podpisywania traktatu z Kamieniem i Krassinem.

CIĄGLA WYMIANA NOT MIĘDZY LONDYNEM A PARYŻEM.

Horsea, 14. sierpnia.

(PAT.) Między Paryżem a Londynem odbywa się ciągła wymiana not usprawiedliwiająca nadzieję, że chwilowe nieporozumienie będzie wkrótce usunięte. Podobno premier angielski i francuski spotkają się z końcem bieżącego tygodnia w Vidreux w pobliżu Boulogne sur Mer, o ile do tego czasu trudności nie zostaną usunięte.

DZIŚ ZJAZD L. GEORGE'A Z MILLERANDEM.

Wiedeń, 14. sierpnia.

(PAT.) BK. iskrowo z Londynu. Urzędowo ogłoszono, że L. George i Curzon spotkają się w niedzielę z Millerandem w Boulogne. W poniedziałek L. George będzie mówił w Izbie gmin o położeniu.

NIC NIE ZNIWECZY JEDNOŚCI ANGIELSKO-FRANCUSKIEJ.

Wiedeń, 14. sierpnia.

(PAT.) BK. z Londynu. Na śniadaniu, wydanem przez polityków koalicyjnych na cześć Lloyda George'a, wygłosił tenże mowę, w której oświadczył, że wierzy w to, iż nic nie zniweczy jedności między Anglią i Francją. Jeżeli idzie o przywrócenie pokoju, to pierwszym naszym obowiązkiem jako rządu jest nie wolać narodu w awanturę nie dającą się niczem usprawiedliwić. Tylko honor narodowy, kwestya samodzielności i wolności, mogłyby usprawiedliwić wojnę. W tej dziedzinie nie ma miejsca dla machinacji partyjnopolitycznych. W tym kierunku rządy skupić muszą wszystkie swoje siły. Bardzo wiele zależy od Anglii.

L. GEORGE TRWA NA DOTYCHCZASOWEM STANOWISKU.

Horsea, 14. sierpnia.

(PAT.) (Radio) W angielskich zapatrywaniach na projekt konferencji londyńskiej nie nastąpiła żadna zmiana. Lloyd George trwa na swym dotychczasowym stanowisku, tembardziej, że potwierdza się, iż bolszewicy zaprowadzają w zajętych częściach kraju polskiego system sowiecki.

SOJUSZ ANGLO-ROSYJSKO-NIEMIECKI ZDEMENTOWANY.

Nauen, 14. sierpnia.

(PAT.) (Radio) W doniesieniu z Zurychu do agencji Havasa o niemieckiej propagandowej służbie, podana jest wiadomość, że Anglia, Rosya i Niemcy dążą do nowego związku. Wiadomość ta, nieoparta na żadnej niemieckiej informacji, jest wierutnym kłamstwem, a ma na celu względny tendencyjne, aby w Ameryce wzbudzić podejrzenia co do niemiecko-angielskiej polityki.

„VORWAERTS“ ATAKUJE FRANCYĘ.

Nauen, 14. sierpnia.

(PAT.) „Vorwärts“ omawiając nowy kurs polityki francuskiej wobec Rosyi sowieckiej, powia-

NADESŁANE.

Jeszcze tylko dziś i jutro arcywesoła komedia w 5 a. t. p. t.

Główna wygrana Henną Porfen.
ze słynną gwiazdą film.

da, że polityka francuska kieruje się przede wszystkim żądzą odzyskania z powrotem milionów, które Francya wypożyczyła Rosyi.

Naprężenie sytuacji osłabło?

Londyn, 14 sierpnia.

(PAT.) Napięcie w ogólnej sytuacji polity-

cznej zmniejszyło się w sposób widoczny, czego dowodem jest wyjazd Lloyda George'a na wesele, skąd powróci w poniedziałek. Ponadto zamierzony jest w początkach przyszłego tygodnia wyjazd króla Jerzego do Balmoral. Panuje też powszechnie przekonanie, że parlament angielski rozpocznie w poniedziałek ferie letnie.

Spisek na życie Lloyd George'a wykryty.

Wiedeń, 14. sierpnia.

(PAT.) BK. z Londynu. — Ministerstwo spraw wewnętrznych otrzymało wiadomość o wykryciu spisku na życie Lloyda George'a. Wydano

szereg zarządzeń dla bezpieczeństwa prezydenta ministrów. Dzienniki podają, że prawdopodobnie nie pojedzie on na kontynent.

Polska winna sama sobie wytyczyć granicę wschodnią!

Warszawa, 14 sierpnia.

(Telef.) (m) „Temps“ rozpatrując stosunek Polski do aliantów zaznacza, że alianci nie mogli się zdecydować co do pomocy, którąby miała być udzielona Polsce, z powodu opozycji rządu sowieckiego i stronnictw robotniczych angielskich. „Temps“ stawia trzy zasadnicze punkty:

1. Nie można dać militarnej pomocy Polsce.
2. Bez względu na to, czy rząd polski chce prowadzić wojnę czy zawrzeć pokój, alianci nie

mogą go zmusić do prowadzenia wojny.

3. Granica zachod. Polski, ustanowiona przez traktat wersalski, jest nietykalną i gdyby Niemcy granicę tę w jakikolwiek sposób naruszyli, byłoby to dostateczną przyczyną do wojny.

„Temps“ kończy wywody słowami: Nigdy nie zajmowaliśmy się wytyczeniem granicy wschodniej Polski. Jestto zadaniem Polaków ocenić, czy Rosyanie dają im granicę etnograficzną.

STANOWISKO LIGI NARODÓW.

Warszawa, 14. sierpnia.

(Telef.) (m) Wobec wiadomości o antypolskiej agitacji wśród angielskiego związku Ligi narodów, a szczególnie o wrogiem usposobieniu prezesa tego związku lorda Roberta Churchila, prezes związku polskiego Ligi Narodów zwrócił się do niego z listem, na który otrzymał następującą odpowiedź: Wrażenie w Ojczyźnie Pańskiej o stanowisku lorda Churchila względem Polski jest zupełnie błędne. Jako oddany szczerze zadaniom Ligi Narodów, lord Churchill uważał dotychczas i uważa nadal, że spór między Polską a Rosją sowiecką winien być zgłoszony do Ligi przez Polskę albo przez inne państwo należące do Ligi. Lord Churchill uczynił przede wszystkim zarzut rządowi angielskiemu, iż takiego kroku nie uczynił, gdyż w ten sposób nie zapobiegł rozlewowi krwi i niedoli, których można było uniknąć, nie czekając przez całe miesiące na to, do czego obecnie doszło. Mogę jednak zapewnić Pana, że lord Churchill, oraz nasz związek żywią jedynie sympatyę dla Pańskiej Ojczyzny, odczuwają jednak zawsze, że droga, jaką obrała polityka, była najzupełniej sprzeczna z duchem Ligi Narodów.

Papież a Polska.

Paryż, 14 sierpnia.

(PAT.) (Havas z Rzymu). „Osservatore Romano“ podaje ścisłe dane o stosunku, jaki zajmował papież w stosunku do Polski. Papież kilkakrotnie zwracał się do Polski, doradzając jej umiarkowania w aspiracyach. Obecna sytuacja napędza papieża głęboką troską i dlatego wezwał wiernych, aby we wszystkich kościołach modlili się o ocalenie Polski i o zakończenie wszelkich wojen w Europie.

ARCYBISKUP PARYŻA WZYWA DO MODŁÓW ZA POLSKĘ.

Paryż, 14. sierpnia.

(PAT.) Kardynał arcybiskup paryski zwrócił się do duchowieństwa i wszystkich wiernych z wezwaniem zanoszenia modłów za Polskę.

RZĄD WĘGERSKI UCHYLA SIĘ OD WSZELKIEJ AGRESYWNEJ POLITYKI.

Budapeszt, 14. sierpnia.

(PAT.) W. B. K. Prasa węgierska wyraża jednomyślne ubolewanie, że koalicja nie przychodzi Polsce z przyrzeczoną pomocą i wyraża swą najwyższą sympatyę dla bohaterkich walk Polaków przeciwko bolszewizmowi.

„Vilag“ sądzi, że gdyby koalicja była mniej Polska przyrzekała a więcej dotrzymała, wówczas nie byłoby tego wszystkiego, co się obecnie dzieje.

„Az Ujsag“ potępia ostro nowe stanowisko ententy i konstataje, że alianci nie rozumieją zasadniczego związku, jaki zachodzi pomiędzy walkami Polaków a losami całej Europy. Dla nas — pisze dziennik — jest Polska w swojej bohaterkiej walce o niepodległość i narodową egzystencję wzorem narodowego heroizmu.

„Pesti Naplo“ czyni ostre wyrzuty koalicji, stwierdzając, że tylko przez nią Polska popadła w obecną zawikłanie. Koalicja natomiast zamiast dotrzymać swoich obietnic, sadiła że przez telegramy z pogrozkami pod adresem Lenina uzyskała pożądaną skutek.

Prasa dzisiaj podaje półrządowe oświadczenie rządu węgierskiego, że uchyła się od wszelkiej agresywnej polityki i nie weźmie udziału w wypadkach europejskich, chyba, gdyby go do tego zmuszyły wypadki, któreby dotyczyły bezpośrednich interesów Węgier.

Wrangel rozbił wojska czerwone!

Paryż, 14 sierpnia.

(PAT.) Radio. — Według informacji prasy francuskiej, armia czerwona została rozbita przez czwartą dywizję kawalerii wojsk generala Wrangla. Zabrano 4.000 jeńców, 4 kolumny tabo-

rów, 150 karabinów maszynowych i 49 armat. — Flota gen. Wrangla bombarduje baterie nieprzyjacielskie, aby otworzyć kanonierkom rosyjskim Dniepr.

UGODA WRANGLA Z KOZAKAMI PODPISANA.

Paryż, 14. sierpnia.

(PAT.) Havas z Konstantynopola. Dnia 4-go sierpnia odbył się akt podpisania ugody między rządem gen. Wrangla a przedstawicielami kozaków.

Kozacy nie znoszą bolszewików.

Paryż, 14 sierpnia.

(PAT) Delegacja kozacka bawiąca w Paryżu pod przewodnictwem Karłamowa wystosowała do Milleranda notę, w której zapewnia, że wszyscy kozacy nie znoszą panowania bolszewickiego. Armia kozaków dońskich walczy w jednym szeregu z armią gen. Wrangla, a kozacy kubańscy wypędzili obecnie ze swoich obszarów czerwoną armię.

Z KONFERENCYI PAŃSTW BAŁTYCKICH.

Libawa, 14. sierpnia.

(PAT.) W dalszym ciągu odbywają się posiedzenia podkomitetów komunikacyjnego, handlowego i politycznego, przemysłowego i finansowego. Podkomisya polityczna po wysłuchaniu raportów ekspertów pięciu państw stwierdziła, że Estonia i Łotwa prowadzą już rokowania celem rozstrzygnięcia pewnych kwestyi dotąd ściśle nieokreślonych, które to rozstrzygnięcie nastąpi w drodze arbitrażu, że Litwa i Łotwa prowadzą rokowania w sprawie granic, że rokowania między Polską a Litwą są pożądane celem złagodzenia konfliktów istniejących między temi państwami.

ODJAZD KORESPONDENTÓW DO MIŃSKA ODROZCZONY.

Warszawa, 14 sierpnia.

(Telef.) (m) Korespondenci pism, którzy mieli się udać do Mińska na rokowania pokojowe, pozostali w Warszawie. Odroczenie wyjazdu sfery m.rodajnej tłumaczy trudnościami technicznymi.

Nie Czerniewski, lecz Wichliński.

Warszawa, 14 sierpnia.

(PAT) „Kuryer Warszawski” donosi, że wbrew poprzedniej wiadomości, z delegacją pokojową polską nie wyjechał poseł Czerniewski, lecz poseł Wichliński.

POLSKA OTRZYMA PRAWOBRZEŻNY PAS NAD WISŁĄ WRAZ Z PORTEM W KWIDZYNIU

Berlin, 14. sierpnia.

(PAT.) (Wolff) Rządowi niemieckiemu doręczona została nota konferencyi ambasadorów w sprawie wytyczenia granic w Prusach wschodnich i zachodnich. Według tej noty, skrawek nadbrzeżny szerokości 50 m. (?) po prawym brzegu Wisły ma przyspaść Polsce, a następnie port w Kwidzynie i Kurzebrack.

Nauen, 14. sierpnia.

(PAT.) Rząd niemiecki otrzymał notę konferencyi ambasadorów w sprawie granicy Wschodniej i Zachodniej Prus. Tekst tej noty orzeka, że pas nad Wisłą wraz z portem w Kwidzynie i czterema miejscowościami mimo niemieckich przedstawień przypada Polsce.

DEKLARACJA KOŁA POLSKIEGO W KONSTYTUANCIE GDAŃSKIEJ.

Warszawa, 14. sierpnia.

(Telef.) (m) Koło polskie konstytuandy gdańskie złożyło następującą deklarację: Ponieważ wszystkie wnioski Koła Polskiego dotyczące konstytucyi zostały odrzucone ogromną większością głosów, Koło Polskie uważa za niemożliwe wnioski swoje w trzecim czytaniu przeprowadzić, zrzeka się więc powtórzenia tych wniosków w trzecim czytaniu. Z tych samych pobudek złożył podobne oświadczenie także niezależni socjaliści niemieccy. Odrzucone wnioski Koła Polskiego zmierzają do zapewnienia ludności polskiej równouprawnienia narodowego w wolnym mieście Gdańsku.

Pobór roczników 1885—1889 ogłoszony!

Warszawa, 14. sierpnia.

(PAT.) Ukazało się rozporządzenie R. O. P. 1888, 1887, 1886 i 1885.

Noga bolszewicka z nad Wisły nie ujdzie, jeżeli społeczeństwo użyje rozumnie swych sił!

Oświadczył to premier Witos w Poznaniu!

Poznań, 14. sierpnia.

(PAT.) Wczoraj odbył się tu szereg wieców narodowych przy tłumnym udziale uczestników. Uchwalono na nich jednomyślnie rezolucyę wtorkowego zjazdu organizacji narodowych, domagającą się

utworzenia t. zw. zachodniej armii rezerw.

oraz rezolucyę dodatkową, która brzmi: „Przyjmując do wiadomości sprawozdanie z działalności delegacyi posełkowskiej do ROP. oraz o pertraktacjach z rządem, wlec pochwała poczynania posłów zmierzających do usunięcia z urzędów państwowych niedomagań, gdziekolwiek się one pojawiają. Zjazd przyjmuje z zadowoleniem do wiadomości, iż wskutek zabiegów posłów, rząd i dowództwo poczyniły już wszelkie kroki celem uzdrowienia stosunków w armii, zwłaszcza w województwach zachodnich. Zebranie wzywa rząd, aby nie zgodził się na warunki pokojowe któreby uszczuplały samodzielność i niepodległość narodu polskiego, albo uwlażyły honorowi jego. Naród polski gotów jest

do nowej ofiarę krwi i mienia dla obrony sweroności i bytu swojej Ojczyzny.

Zebrani wyrażają wdzięczność rządowi za zgodę na tworzenie w zachodnich województwach straży obywatelskiej i formacyi wojskowych, zorganizowanych i utworzonych zapomocą sił miejscowych, pod kierownictwem ministra b. dzielnic pruskiej, które stanowić będą zapasowe formacje wojskowe dla obrony całej Polski. Naród polski nie zanomiał o obowiązku wdzięczności wobec przyjaciół z zachodu, niosących nam pomoc, w przekonaniu, że wiedz wojkowa, doświadczenie wojenne i umiejętność organizacyjna zwycięzców w światowej wojnie, niczem nie krępowane, posiadać będą rozstrzygające na kierownictwo armii polskiej wpływ, dający tem samem żołnierzowi naszemu pewność zwycięstwa, a narodowi zachętę do wydobywania najwyższego wysiłku.

Na wiecu w sali Królowej Jadwigi, na którym przewodniczył prezes poznańskiej rady miejskiej dr. Mieczkowski, zawił się w towarzystwie ministra b. dzielnic pruskiej p. Kucharskiego prezes ministrów Witos. Przyjęty gorącymi oklaskami, po powitaniu przez prezydenta Mieczkowskiego,

PREMIER WRÓCIŁ DO WARSZAWY.

Warszawa, 14. sierpnia.

(Tel.) (m) Prezes min. Witos powrócił dziś z Poznania do Warszawy i odbył dłuższą konferencyę z wiceprezesem ministrów Daszyńskim. W związku z tem proponowane na dziś popołudniu posiedzenie ROP. zostało odwołane.

GEN. LEROND POWRÓCIŁ DO OPOLA.

Lyon, 14. sierpnia.

(PAT.) Radio. — Havas. — Gen. Lerond, przewodniczący międzykoalicyjnej misyi plebiscytowej, który wyjechał do Paryża, powróci do Opola, gdzie obejmie z powrotem swoje funkcye.

100 DYAMENTÓW TOW. MARTENSOWI.

Königsfurterhausen, 14. sierpnia.

(PAT.) (Radio). Z Waszyngtonu donoszą, że amerykańskie władze słowe zasekwestrowały pakiet pochodzący z Rosyi pod adresem: „Towarzystwo Martensowi”. Martens jest domniemanym posłem Rosyi sowieckiej w Stanach Zjednoczonych. Pakiet zawierał ponad 100 dyamentów,

ANGIELSKIE WOJSKA Opanowały Cork.

Königsfurterhause, 14. sierpnia.

(PAT.) Radio. Angielskie wojsko w Cork opa-

źebrał głos premier Witos, nawiązując do rozmowy z pewnym obcym dyplomata, który go zapytał, czy w Polsce są Polacy, czy też tylko stronniotwa, oświadczył, że w chwili gdy dla narodu idzie o być albo nie być, dla każdego obywatela może być tylko jedna odpowiedź: wydrzesanie tego bytu zależy w pewnej mierze od obcych potęg, ale chcąc liczyć na obcą pomoc, musimy liczyć przedewszystkiem na siły własne. Obozy i stronniotwa muszą istnieć, ale nie tak, by stronniotwa myślały tylko o swoich programach, zapominając o interesach Polski. Z ust moich — ciągnął dalej premier — jako człowieka odpowiedzialnego, nie usłyszycie ani pochwał ani złudnych nadziei. Walka obecna nie jest straszna, mimo grozy wojny; jeżeliby społeczeństwo zużytkowało zasoby sił i ofiar rozumnie i celowo wówczas

noga bolszewicka z nad Wisły nie ujdzie.

Gdzie wróg jest, tam muszą być także i ci, którzy państwo obronić muszą, a losy Poznańskiego nie rozstrzygną się tu, ale pod Warszawą. Jeżeli wynik tej walki, o której owocach dowiecie się nie dłuugo, wypadnie korzystnie i wróg zostanie pobity, wówczas granice wschodnia i zachodnia będą zabezpieczone. Jeżeli macie zarzuty wobec rządu, to pomnijcie, że otrzymaliśmy wszystko to zło, które wytworzyła niewola. Niejednolicci i do siebie nieprzyzwyczajeni, musimy prowadzić bój krwawy. Trzeba nam tedy

zgody, jedności i gromadzenia się pod jednym sztandarem.

Rząd zrobił wszystko co mógł, a jeżeli nie wszyscy jeszcze idzie składnie, pamiętajcie, że rząd musi pracować machiną, jaką posiada. Zachowajmy zimną krew i spokój. Niech ci, co rządzą, wiedzą, że mają silny grunt pod nogami. Rząd, który nazwał się rządem obrony narodowej, musi wiedzieć, że społeczeństwo mu wierzy i że jest kierownikiem. Wśród oklasków na całej sali, przewodniczący pożegnał następnie premiera, który w towarzystwie ministra Kucharskiego opuścił wiec. Zgromadzeniem przyjęli następnie rezolucyę przedłożoną, poczem przed rozejściem się odśpiewali „Rotę”. Podobne wiece odbyły się we wszystkich dzielnicach Poznania. We wieczach tych wzięło udział przeszło 40.000 obywateli Poznania,

nowało ratusz, w którym trzy trybunały sędzielników odbywały właśnie posiedzenia. Aresztowano burmistrza miasta Cork i wielu innych sędzielników, między innymi przewodniczącego owych trybunałów.

ANGLICY COFAJĄ SIĘ NA EUPRAT.

Nauen, 14. sierpnia

(PAT.) Radio. — Wedle wiadomości z Beyruthu położenie w Mezopotanii jest poważne. Angielskie oddziały wycofują się na Eufrat. W Bagdadzie panuje wielkie poruszenie umysłów.

MADESLANE.

GŁÓWNE WYGRANE Mk. 600.000, 400.000, 300.000, 200.000, 100.000, 50.000, 50.000, 40.000 itd. Łącznie 3300 wygranych w kwocie Mk. 25,385.000 przypadają na V klasę (ostatnią) I. Polskiej Loteryi Klasow. **CO DRUGI LOS WYGRYWA.** Ciągnięcie codziennie od 13 września do 9 października 1920 roku. Cena losów: 1/2 Mk. 200.—, 1/4 Mk. 100.—, 1/8 Mk. 50.—. Wysyłka losów za poprzedniem przekazaniem należytości lub za zaliczką. Zamówić najszybciej, jak długo zapas starczy w kolekturze Loteryi Państw. P. HAUSMANN w Przemyślu, Płac Na Eremie 1. 5. 3987

MARKOLOGIA

† CESIO
najukochańszy synek Jana i Maryi z Iwanowiczów SYLWESTRÓW,
uczeń 1-szej klasy szkoły św. Józefa, zasnął w Panu dnia 13. sierpnia 1920 r. w 8-mej wiosnie życia.

Ojczyzna w niebezpieczeństwie!

ODEZWA DO WŁOŚCIAN POLSKICH.
Nadesłano nam do redakcji poniższą odezwę:
CHEŁOPI!

Czy wiecie dlaczego idziemy do wojska?
Oto dlatego, że chcemy mieć Polskę wolną i nie oddamy jej znowu w moskiewską niewolę.
Chcemy w tej Polsce mieć własny rząd ludowy, a nie bolszewickich komisarzy, którzy rosyjskich chłopów i robotników wieszają i rozstrzelują.

Chcemy mieć w Polsce katolickie kościoły, i nie damy wydrzeć sobie wiary katolickiej, a bolszewicy w kościołach stażnie urządzają, a swoich księży mordują i wieszają.
Chcemy ziemię dostać na własność, tak jak to nasz Sejm uchwalił.
Zaś bolszewicy ziemię wszystkim odbierają, bo u nich ziemi nikomu niewolno mieć na własność, tylko w dzierżawie od bolszewickiego rządu.

KRONIKA

Repertuar teatru miejskiego.
W niedzielę, 15. sierpnia o godz. 7-mej wiecz. „Kościuszkowie pod Racławicami“, obraz hist.-lud. w oddziałach A. W. Lasotty.
W poniedziałek, 16 sierpnia o godz. 7-mej w. „Lalka“, operetka w 3 aktach E. Andran'a.
We wtorek, 17 sierpnia, o godz. 7-mej wiecz. (wznovienie) „Zemsta“, komed. w 4 akt. Al. hr. Fredry.
We środę, 18 sierpnia o godz. 7-mej wieczór „Książę Kazimierz“, operetka w 3 aktach K. M. Ziehrera.
We czwartek, 19 sierpnia o godz. 7-mej wiecz. „Ponad śnieg“, dramat w 3 akt. St. Żeromskiego.
W piątek, 20 sierpnia o godz. 7-mej wieczór „Faust“, opera w 5 aktach K. Gounoda.
W sobotę, 21 sierpnia o godz. 7-mej wieczór „Książę Kazimierz“ operetka w 3 aktach K. M. Ziehrera.
W niedzielę, 22 sierpnia o godz. 7-mej wiecz. „Wesoła wdówka“, operetka w 3 akt. F. Lehara.
W poniedziałek, 23 sierpnia o godz. 7-mej w. (premiera) „Pomysł panny Franciszki“, komedya w 4 aktach P. Gavouilla.

„Chochlik“ w Colosseum. Od 16. b. m. zmiana programu: „Idjota“, „Dorożkarz w załotach“, 2 arcywesołe farsy, Biełouski magik, Zamorska pieśnierzka i l. Początek o godzinie 7-30 wieczorem. — Bilety w skłenie Gabryela, Legionów 3

Papież skutkiem poślizgnięcia się na podłodze doznał lekkiego obrażenia kolana. Czuje się on dobrze i za kilka dni będzie mógł swobodnie chodzić.
Komisya werbunkowa dla ochotników artyleryi, urządza w koszarach na Filipówce (ul. Torosiewicza, boczna Kochanowskiego). Wysłuzeni artylerzyści i inni, mają się zgłaszać jedynie pod po-

wyższym adresem w godzinach od 8 do 13 i od 16 do 19. Dowództwo Artyleryi M. O. A. O.
Dochód z odczytu prof. Kucharzkiego w Sanoku i Zagórzcu w kwocie 726 Mk. otrzymał Związek „Wszystko dla Frontu“ za pośrednictwem Biura Propagandy D. O. G.
Rotmistrz Jerzy Grobicki złożył zamiast kwiatów na trumnę porucznika Piotra Cieleckiego, na Stację posiłkową Czerwonego Krzyża 600 marek.

Nie czynić parady! Rozpoczęta na wielką skalę, acz nieco późno w naszym mieście, propaganda na rzecz służby frontowej nie zawsze przybiera formy dość poważne i godne swego zadania. Jednym z środków tej propagandy są przemówienia w kinach — mające na celu krzewienie zapału wśród publiczności. Rzecz prosta, że przemówienie takie może osiągnąć swój cel wtedy jedynie, jeżeli jest wypowiedziane spontanicznie, z tą bezpośredniością celującą rzeczoną wprost z serca. Do akcji takiej więc należałoby używać ludzi, umiejących mówić publicznie, jak się mówi na zgromadzeniach czy wiecach, a w każdym razie ludzi mówiących od siebie. Tymczasem dzieje się inaczej. Mowę, napisaną zapewne przez kogo innego, wygłasza ktoś, kto nie uważał nawet za konieczne opanować jej pamięciowo i mówi przy pomocy suflera, którego słowa dobiegają uszu publiczności przedź, niż słowa artysty. Nic dziwnego, że w takich warunkach akcent szczerości u mówcy (łowiącego uchem szept suflera) jest minimalny, a efekt ogólny wprost odwrotny od zamierzonego, gdyż wywołuje uśmiech politowania na usta widzów. Może aranżerowie tych przemówień zechcą wziąć powyższą rzecz pod rozwagę.

Sekcja Nauczycielek T. N. S. W. wzywa wszystkie członkinie na posiedzenie, które odbędzie się 17 bm. o g. 7 w lokalu „Wszystko dla frontu“ pl. Akademicki 1. Sprawy bardzo ważne, obecność wszystkich konieczna.

(n) Z niegoli w i ruskich pod „panowaniem“ polskiem. Jedno z pism ruskich żali się, że po wsiach zaczyna zakorzeniać się bardzo brzydki zwyczaj. Dziawczęta wiejskie, zaczynają się malować. Widocznie dobrze powodzi się dziewczuchom wiejskim, jeżeli tak dają o swój wygład i st. 6 je na opłacanie drogich w obcym czasie miki r.

(x) Ofiara bolszewickiej wojny. Wczoraj zmarł w tut. szpitalu powszechnym wskutek odniesionych ran Stefan Kotełnicki, liczący 32 lat, gospodarz ze Starych Brodów. Jak już donosiliśmy Kotełnicki na podwórzu swej zagrody został ranny dnia 5. bm. odłamkami bolszewickiego granatu, który padł tuż koło niego.

(-) Zatrute grzybami. Do tut. szpitala państwowego przewieziono wczoraj Pogotowie ratunkowe w stanie bardzo groźnym Ksawere Jaśkiewicz, zamieszkałą przy ul. św. Piotra i Pawła 7. Chora w piątek wieczór wraz z dwoma sąsiadkami po spożyciu grzybów, które nazbierała w lesie za Lyczakowską rogatką, zachorowała wskutek zatrucia się tak ciężko, iż musiano ją odwieźć do szpitala, sąsiadki zaś tej chorej pozostawiono w domu.

(-) Wyjazd z przeszkodami. Buchalter Ozyasz Kassemann vel Ehrmann, zam. przy ul. Kotlarskiej 4, wczoraj rano opuścił „niebezpieczny dla siebie Lwów“ skradłszy przedtem jednak podczas snu swemu przyjacielowi, koledze i współlokatorowi Jakóbowi Goldbergerowi, również buchalterowi Jakóbowi Goldbergerowi, również buchalter-szkodzany przebudził się i spostrzegł w mieszkaniu brak Ehrmanna oraz woreczka z zawartością, zawiadomił zaraz policję o kradzieży. Wkrótce potem dano znać telefonicznie z dworca głównego, że plutonowi żandarmeryi pol. Czarniecki i Harak przytrzymali w podługu stanisławowskim mającego zamiar opuścić Lwów Ehrmanna wraz ze znaczniejszą gotówką. Ehrmanna zamknięto w aresztach, a znalazła oną gotówkę przy nim, pochodzącą z kradzieży na szkodę Goldberga zdeponowano.

(-) Złosił w pies ukąsił wczoraj w lewą nogę 14-letnią Zofię Baronównę w czasie gdy ta szła ulicą Kaspra Boczkowskiego. Ranę dziewczęciu opatrzyło Pogotowie ratunkowe.

(-) Zginął bez śladu. Ewelina Morgenroth, zamieszkała przy ul. Trzeciego Maja 1. 12, za-

wiadomiła policję, że wczoraj w pokoju zginała jej złoty koleczyk z brylantem wartości 9.000 mk. W pokoju nie było nikogo obcego.
(-) Podczas zabawy. Wczoraj podczas zabawy 9-letnia córka kupca, Różia Nager złamała prawą rękę. Pogotowie ratunkowe udzieliło pierwszej pomocy, pozostawiając nieszczęśliwą dziewczynkę w opiece domowej.

Ślub pny Hanki Brodziszówny z p. Stanisławem Cwańkiem odbył się 31-go lipca b. r. w kościele św. Maryi Magdaleny.

Z sali sądowej.

Lwów, 15. sierpnia.
Naczelnik stacji w Złoczowie.
(u) Przed sądem wojskowym przy ul. Zamiatyńskiej, odbyła się dnia 13. b. m. rozprawa przeciw Julianowi Jurkiewiczowi, oskarżonemu o zbrodnię z § 327 u. k. Przewodził major Plahnner, bronił adw. dr. Hankiewicz.

Akt oskarżenia zarzucił oskarżonemu, że będąc naczelnikiem stacji kolejowej w Złoczowie, podczas odwrotu wojsk ukraińskich ze Złoczowa, w towarzystwie żołnierzy ukraińskich podmirał obiekty kolejowe.

Po przeprowadzonej rozprawie ogłosił major Plahnner uchwałę trybunału, który po myśli § 300 b. proc. kar. uznaje się niekompetentnym do osądzenia tej sprawy i odstępuje ją do zawyrokowania cyw. sądowi karnemu w Złoczowie.

Oskarżonego zatrzymano nadal w areszcie śledczym.

Pomure echa z Kosaczówki.

(u) Dnia 16. bm. miał odbyć się w krajowym sądzie karaym we Lwowie rozprawa przeciw dr. Petruszewiczowi, oskarżonemu o zbrodnię z § 87 u. k., której miał dopuścić się jako lekarz naczelnym w obozie jeńców w Kosaczowce koło Korynty.

W ostatniej chwili rozprawę odroczone.

EKONOMISTA.

WIADOMOŚCI GIELDOWE.

Lwów, 15. sierpnia.
Podczas, gdy dla papierów lokacyjnych nie ma nabywców i kurs ciągle się obniża, kursa walut z powodu ożywionego ruchu poprawiły się.
Wysokie kursa spowodowane zostały brakiem wszelkich wiadomości z Krakowa i Warszawy, co dało podniętę do spekulacji na wyżyn.
Z Krakowa dowiadujemy się, że kursa walut zagranicznych pojawiły się wprawdzie, ale zaledwie o kilka punktów, w ślad zatem we Lwowie chwilowa haussa ustała.
Tendencya chwiejna, usposobienie lekko ożywione.

KRAK. CEDULA GIELDOWA.

Table with financial data: Kraków, 14 sierpnia. Papiery lokacyjne. Ofiar. Żądano Transakcya. 4 proc. pożycz. kraj. z r. 1893 78- 80- 4 " " " szkolna 82- 84- 4 " " " z r. 1908 84- 86- 4-5 proc. pożycz. kraj. z 1913 84- 86- 4-5 " " " z 1914 84- 86- 4 proc. pożycz. m. Krakowa z r. 1909 78- 80- 4 proc. pożycz. m. Lwowa 76- 78- 4-5 proc. obl. Banku kraj. 83- 85- 4 " " kol. " " 78- 80- 4 " " " " 75- 77- 4-5 proc. listy zast. Banku kr. 91- 93- 4 " " " " 88- 90- 4-5 " " " " hip. 84- 86- 4 " " " 60 let. " 81- 83- 4-5 proc. listy Banku galic. dla handlu i przem. 88- 90- 4-5 pre. listy zast. ziemsk. Banku kredyt. 88- 90- 4-5 pre. listy gal. Towarz. kred. ziemsk. 88- 90- 4 pre. listy gal. Towarz. kred. ziemsk. 86- 88- Akcye bankowe: Polski Bank Przem. 400- 450- Bank hipoteczny 550- 580-

Wyjaśnienia i porady
w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Admin-
istracji, ul. Sokoła 4.

OGŁOSZENIA

Oddział dla ogłoszeń
otwarty przez cały dzień do godziny 7. wieczorem
bez przerwy.

POSADY I PRACE

Handlowiec rutynowany, który może kaucyę złożyć, poszukuje posady na ychmiast. Zgłosz. w Admin. „Gaz. Por.“ pod „Nr. 1076“.

Koncypiant adwokacki z ręką i sądownym poszukuje natychmiast posady we Lwowie lub na prowincyi, na skromnych warunkach. Wiadomość J. W., Lwów, Rapaporta 31, I p.

SUBSKRYBUJĄCIE

DWIE

**POLSKIE
POŻYCZKI
PAŃSTWOWE
KRÓTKOTERMINOWA
I DŁUGOTERMINOWA.**

W. O. U. G.

rozpisuje niniejszem

KONKURS

na sprzedaż jelit bydlęcych, wie-
przowych, nóg bydlęcych bez
racic, oraz pysków bydlęcych
do czwartego zęba trzonowego.

Reflektanci przedłożą oferty oraz zło-
żą wadium w kwocie 8.000 Mk. p. w ka-
sie W. O. U. G. Lwów, Janowska 1. 5
najdalej do dnia 20. sierpnia b. r.

Wojskowy Okręgowy Urząd Gospodarczy, Lwów.

CZAS

odnowić przedpłatę!

PRZECZYTAJcie NAJŚWIEŻSZY NUMER SZCZUTKA!

SZCZUTEK, to najpoczytniejszy dziś tygo-
dnik satyryczny w Polsce,
SZCZUTEK, to niezawisły organ satyry
politycznej,
SZCZUTEK, to najm. lektura w sez. podróży
wgóry, nad morze i do zdrojow.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA
WYNOŚI 16 Mk.
CENA POJEDYŃCZEGO
NUMERU 5 Mk.

Do nabycia w Administracji, Lwów,
ul. Sokoła 1. 4, tudzież we wszystkich
Biurach dziennikarskich i trafikach.

Większa rafineria ropy poszukuje do natychmiasto-
wego wstąpienia biegłej

STENOTYPISTKI.

Wymagana gruntowna znajomość języka polskiego i
niemieckiego w słowie i piśmie, szybka stenografia ni-
emiecka ewent. i polska oraz biegłe pismo maszynowe. —
Reflektanci tylko z wieloletnią praktyką zechcą nadsyłać
oferty wraz z odpisami świadectw do Administracji niniej-
szego pisma pod „Pierwszorzędna siła 1926“.

Oferuje się mieszkanie, opał i światło, aprowizację
w rafinerii, oraz płacę wedle umowy.

4014

**KAPY,
FRANKI, CHODNIKI,
DYWANY, KOLDRY
I MATERACE — poleca
K. SKIBIŃSKI**

Lwów, Kopernika 1. 4.
naprz. Pasażu Mikołajcza, 1005

PODPISUJĄCIE

POLSKA

POŻYCZKĘ

PAŃSTWOWĄ!

REKLAMA

jest dźwignia handlu i przemysłu

Ważne dla osób likwidujących gospodarstwa!!

Państwowy Urząd Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby w Warszawie, Dział żywnościowy
Filia we Lwowie, ulica Halicka 1. 19

**zakupuje dla zaopatrzenia armii, na miejscu u Pp. wła-
ścicieli większe i mniejsze partye bydła.**

Osoby interesowane zechcą zgłaszać się z konkretnymi danymi pod zwyż podanym adresem, gdzie
urzęduje od dnia 10 b. m., specjalnie tą sprawą zajmująca się komisya.

Interesentów przyjmuje się w poniedziałki, wtorki i środy od godziny 9-tej do 2-giej po południu.

Handlarze i pośrednicy od transakcyi wyłączeni.

3984

Kierownik Działu żywnościowego Filii PUZAPP, Lwów
J. ŁEPKOWSKI w. r.

Przedstawiciel PUZAPP na Lwów i okręg lwowski
M. SŁOMCZYŃSKI w. r.

Pracownia nowoczesnej fotografii „HENNERA“ znajduje się we Lwowie tylko przy ul. Koralmickiej 4
(boczna ul. Akademickiej i Zimorowicza). 1871-2

Nakładem „Spółki akcyjnej wydawniczej“.

Drukarnia „Prasa“ ul. Sokoła 4.

Redaktor naczelny Dr. ROGER BATTAGLIA.

Zastępca redaktora naczelny JERZY KONARSKI.

Odpow. redaktor: MARYAN MACHALSKI.